Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزی

ҲИЖРИЙ ҚАМАРИЙ, 1413 ЙИЛ, МУҲАРРАМ, 24-КУН.
ШАМСИЙ, 1412 ЙИЛ, АСАД, 3-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган | 1992 ЙИЛ, 25 ИЮЛЬ, ШАНБА, 143-СОН • 394 • | НАРХИ: сотувда 2 сўм.

1 сентябрь—Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни

Ҳилпира, эрк қучган ўзбек ялови Ҳар битта кўчада, ҳар бир майдонда!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Ўзбекистон Республикасида ташқи иқтисодий фаолиятни рағбатлантириш, хорижий сармояларни жалб этиш ва ҳимоя қилиш чоралари тўғрисида

Ўзбекистон Республикасини жадал ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш учун зарур шарт-шароитларни яратиш, ташқи иқтисодий фаолиятни авж олдириш, ички бозорни энг зарур моллар билан тўлдириш, қўшимча капитал маблағларни, илғор техникани ва бошқариш тажрибасини жалб этиш, хорижий сармоядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишда ишончли кафолатларни таъминлаш, республиканинг экспорт имкониятларидан самарали фойдаланиш мақсадида:

1. 1992 йилнинг 1 августидан бошлаб:

республикага олиб келинадиган барча турдаги молларнинг импортига солиқлар 1994 йилнинг 1 январига қадар бекор қилинсин;

республикага олиб келинадиган, халқ истеъмол қиладиган импорт моллар, озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармонлар, тиббиёт техникаси, шунингдек машина-ускуналар, бутловчи буюмлар ва уларни ишлаб чиқаришга мўлжалланган хом ашё учун 1994 йил 1 январига қадар бож тўлашдан озод қилинсин.

2. Хорижий юридик шахслар ва фуқароларга республика ҳудудида савдо уйлари, фирма дўконларини очиш ёки ихтисослаштирилган қўшма корхоналарни барпо этиш йўли билан молларни сўмга ва валютага сотишни ташкил қилишга рухсат берилсин. Бу ишларни мувофиқлаштириш «Ўзбексавдо» давлат-акционерлик уюшмасининг зиммасига юклансин.

Белгилаб қўйилсинки:

мазкур савдодан олинадиган сўм ҳисобидаги фойдани улар қўшма корхоналарни маблағ билан таъминлашга, шунингдек ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг лицензияси билан кейинчалик чет элга олиб кетиш мақсадида республиканинг биржаларидан моллар харид қилишга сарфлашлари мумкин;

молларни валютага сотишдан олинадиган даромад республиканинг амалдаги қонунларига мувофиқ фойдаланилади.

3. Марказий банк 1992 йилнинг 15 августидан бошлаб ҳамма турдаги битимлар ва операциялар учун республика ҳудудида валюта бозоридаги жорий курс асосида белгиланадиган чет эл валюталарининг ягона курсини жорий этсин.

Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан биргаликда икки ҳафта муддат ичида Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида валюта билан боғлиқ ишларни тартибга солишга доир меъёрий ҳужжатларнинг лойиҳаларини ишлаб чиқсин.

4. Вазирлар Маҳкамаси:

бир ой муддат ичида лицензия бериладиган экспорт ва импорт моллар (ишлар, хизматлар)нинг рўйхатини ҳамда лицензия бериш тартибини тасдиқласин;

лицензия бериладиган ва кейинчалик экспорт қилинадиган молларни биржалар орқали сотиш миқдорларини белгиласин;

Ўзбекистон Республикасининг инвестиция дастурини икки ой муддат ичида ишлаб чиқиб, эълон қилсин. Дастурда республика ҳаёт фаолиятининг долзарб муаммолари ҳал қилинишини таъминлайдиган халқ хўжалигининг устивор тармоқларига маблағ сарфлаш бўйича энг муҳим лойиҳаларнинг рўйхати ва техникавий-иқтисодий таърифи берилиши зарур.

5. Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги:

миқдори белгиланадиган молларни экспорт қилишга лицензияларни кимошди савдосида сотишни амалда жорий этсин;

республиканинг манфаатдор ташкилотлари билан биргаликда, хорижий компанияларни ва халқаро молия ташкилотларини жалб этиб, Ўзбекистонда Халқаро пахта биржасини ташкил этиш тўғрисидаги масалани пухта ишлаб чиқсин ва ҳал қилсин;

республиканинг транспорт ташкилотлари билан биргаликда ташқи савдога хизмат кўрсатиш ва ташқи савдо транспорт корхоналарининг фаолиятини мувофиқлаштириш учун транспорт-экспедитор акционерлик компаниясини ташкил қилсин.

6. Божхона комитети Ўзбекистон Республикасининг Адлия вазирлиги билан биргаликда 1992 йилнинг 1 сентябригача божхона кодекси ҳақидаги, бож тарифи тўғрисидаги қонунларнинг лойиҳаларини Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

Молия вазирлиги билан биргаликда мазкур Фармоннинг, шунингдек тузилган ҳукуматлараро битимларнинг қоидаларини эътиборга олган ҳолда бож тарифларининг янги табақалаштирилган миқдорлари ва уларни ундириб олиш тартиби ишлаб чиқилсин ҳамда икки томонлама асосда энг кўп қулайлик яратиб берилсин.

7. Қонунларга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хорижий сармоядорларга ва уларнинг шерикларига танлов асосида ва фақат инвестиция мақсадларида ишлаб чиқариш хоналарини, биноларни, машина-ускуналар ва уй-жойларни сотиб олиш, шунингдек ер участкаларини узоқ муддатли ижарага олиш ҳуқуқи берилсин.

Давлат мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш комитети Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар Кенгаши, вилоятларнинг ва Тошкент шаҳрининг ҳокимликлари билан биргаликда мазкур бандни амалга ошириш борасидаги таклифни ўн кун муддат ичида ишлаб чиқиб, тақдим этсин.

8. Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқ:

хорижий сармоя иштирок этаётган корхоналар даромадининг ишлаб чиқаришни кенгайтиришга, технологияни янгилашга ва ижтимоий дастурларни рўёбга чиқаришга сарфланадиган қисми солиқдан озод қилинсин;

хорижий сармоя иштирок этаётган, Ўзбекистон Республикасининг инвестиция дастурига киритилган лойиҳаларга капитал маблағ сарфлаётган корхоналарнинг дастлабки беш йил ишлаши даврида улар даромаддан солиқ тўлашдан озод қилинсин;

хорижий сармоядорнинг чет элга ўтказиладиган даромадига 10 фоиз миқдорда солиқ белгилансин.

9. Хорижий сармоядорларнинг зарур молиявий-иқтисодий кафолатларини таъминлаш учун хорижий сармояларни ҳимоя қилувчи Миллий суғурта жамғармаси, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси валюта бойликларининг бир қисмини чет эл банкларида депозитга қўйиш, республика ҳудудида хорижий сармоя иштирокидаги суғурта компанияларини очиш йўли билан шундай жамғарма ташкил қилинсин.

10. Вазирлар Маҳкамаси ушбу Фармонни бажариш юзасидан ўн кун муддат ичида қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 24 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Кейинги вақтда жуда тақчил озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмоли молларини республикадан ташқарига ғайриқонуний равишда олиб кетиш ҳоллари тез-тез учрамоқда.

Дон, ун, қанд-шакар, ўсимлик ёғи, чой, дори-дармонлар каби республикада етишмай турган ва чет элдан келтиришга мажбур бўлинаётган маҳсулотларни Ўзбекистондан ташқарига олиб чиқиб кетишга уриниш ҳоллари айниқса ташвиш туғдирмоқда.

Республика ички ишлар вазирлиги ҳузуридаги мол — моддий бойликларни Ўзбекистондан олиб кетилишини назорат қилиш давлат инспекциясининг маълумотларига қараганда, 1991 йил ноябридан 1992 йил 20 июлигача бўлган даврда мол-моддий бойликларни республикадан олиб кетишнинг белгиланган тартиби 20 минг мартадан ортиқ бузилганлиги аниқланган, жами 700 миллион сўмлик молларни олиб кетишга уринилган.

Тошкент, Фарғона, Бухоро, Андижон, Наманган вилоятларида бу соҳада мураккаб вазият юз берган, Тошкент вилоятида жами 113 миллион сўмлик, Фарғона вилоятида 62,5 миллион сўмлик, Бухоро вилоятида 42 миллион сўмликдан кўпроқ, Андижон вилоятида 37 миллион сўмлик, Наманган вилоятида 27 миллион сўмлик мол-моддий бойликларни ғайриқонуний равишда олиб кетишга уринишга чек қўйилди. Тошкент шаҳрида 60 миллион сўмлик маҳсулотларни ана шундай тарзда олиб чиқиб кетишнинг олди олинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси озиқ-овқат маҳсулотлари, жиҳозий моллар, табобат буюмлари ва дори-дармонлардан белгиланган мақсадда фойдаланишни таъминлаш учун «Озиқ-овқат маҳсулотларини, дори-дармонлар ва айрим халқ истеъмоли жиҳозий молларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ғайриқонуний равишда олиб кетиш ҳоллари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Белгиланган миқдорда маҳсулот сотиш тартиби қўпол равишда бузилишига ва Ўзбекистондан ғайриқонуний равишда олиб кетилишига йўл қўйилганлиги учун Тошкент вилоят матлубот уюшмасининг раиси М. А. Зокиров вазифасидан бўшатилди. Андижон вилоят матлубот уюшмасининг раиси С. Қ. Эминов «Ўзбекбирлашув» бошқарувининг қарори билан қаттиқ жазоланди.

«Ўзбекбирлашув», «Ўзбексавдо» уюшмаси раҳбарларига қанд-шакар ва унни кўп миқдорда сотиш, шунингдек мазкур молларни республикадан ташқарига ғайриқонуний йўл билан олиб кетишга уриниш ҳолларини текшириб, бу ишда айбдор бўлган ходимларга нисбатан улар эгаллаб турган лавозимдан бўшатишгача бўлган қаттиқ жазо чораларини кўриш топширилди.

Ички ишлар вазирлигига аниқланган воқеаларни тўла-тўкис текшириш ва айбдор шахсларни топиш, материалларни прокуратура идораларига топшириш учун зарур чоралар кўриш, тартиббузарларга шошилинч таъсир ўтказиш учун маҳсулотларни ғайриқонуний йўл билан олиб кетиш ҳоллари тўғрисида тегишли вазирликлар ва идоралар ўз вақтида хабардор қилиб туриш лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Мудофаа вазирлиги ўзига бўйсунувчи муассасаларда дори-дармонларнинг сақланишини таъминлаш, заҳарли—наркотик моддалардан фойдаланиш устидан қаттиқ назорат қилишни таъминлаш чораларини кўриши лозим.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари озиқ-овқат маҳсулотлари ва жиҳозий моллар, дори-дармонлар сақланишини, уларни республикадан олиб чиқиб кетишнинг қонунийлигини таъминласинлар, бунинг учун улар шахсий жавобгардирлар.

Соғлиқни сақлаш вазирлигига Молия вазирлиги билан биргаликда Тошкент шаҳри, Тошкент, Фарғона, Андижон вилоятларидаги бир қанча муассасаларнинг хўжалик-молиявий фаолиятини тафтиш этиш топширилди. Тафтиш якунлари Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ҳайъатида кўриб чиқилсин. Дори-дармонларнинг сақланиши ва улардан белгиланган мақсадда фойдаланиш устидан назоратни бўшаштириб юборган шахсларга нисбатан жазо чоралари кучайтирилсин.

«Ўзбексавдо» уюшмаси, «Ўзбекбирлашув», «Узкоопзаготторг», савдо тармоқлари ва озиқ-овқат маҳсулотларини қайта ишлаш цехлари бўлган вазирликлар, идоралар, уюшмалар, концернлар, бирлашмаларга, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимиятларига молларни сотиш тартибига риоя этилиши устидан назоратни кучайтириш уларнинг базалар ва омборлардан сотилишига, шунингдек уларни сотиш меъёрини оширишга йўл қўймаслик зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Халқ истеъмоли моллари ғайриқонуний равишда республикадан ташқарига олиб кетилиши ва жўнатилиши ҳолларига қатъий чек қўйилсин.

Молларни белгиланган меъёрларга қатъий мувофиқ равишда тўғри сотилиши учун савдо ташкилотлари ва корхоналар раҳбарларининг шахсан жавобгар эканлиги белгилаб қўйилсин.

Ўзбекистон Дон маҳсулотлари, Ўзбекистон мева-сабзавот, виночилик саноати, Ўзбекистон Озиқ-овқат саноати концернларининг, Маҳаллий саноат вазирлигининг раҳбарлари озиқ-овқат моллари маҳсулотлари ва халқ истеъмоли молларининг сақланиши, улар савдо ташкилотларига ўз вақтида етказиб берилиши учун зарур чораларни кўрсинлар, хом ашё ва маҳсулотлардан белгиланган мақсадда фойдаланишни назорат қилишни кучайтирсинлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХАЛҚАРО ВАЛЮТА ФОНДИ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ, ВА РИВОЖЛАНИШ ХАЛҚАРО БАНКИ, РИВОЖЛАНИШ ХАЛҚАРО АССОЦИАЦИЯСИ, ХАЛҚАРО МОЛИЯ КОРПОРАЦИЯСИ, КЎП ТОМОНЛАМА САРМОЯ АЖРАТИШНИ КАФОЛАТЛОВЧИ АГЕНТЛИККА АЪЗОЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ушбу Қонун Ўзбекистон Республикасининг тенг ҳуқуқлилик асосида жаҳон ҳамжамияти таркибига кириши зарур эканлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикасининг халқаро молия ташкилотларига киришининг, бу ташкилотларга аъзо бўлишининг ҳамда уларнинг имкониятларидан республикани ривожлантириш учун фойдаланишнинг ҳуқуқий асосларини белгилайди.

1-МОДДА

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ўзбекистон Республикаси номидан Халқаро валюта фонди (қуйида Фонд деб аталади), Реконструкциялаш ва ривожланиш халқаро банки (қуйида Банк деб аталади), Ривожланиш халқаро ассоциацияси (қуйида Ассоциация деб аталади), Халқаро молия корпорацияси (қуйида Корпорация деб аталади), Кўп томонлама сармоя ажратишни кафолатловчи агентлик (қуйида Агентлик деб аталади)нинг аъзолигини қабул қилишга ва шу тариқа Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация бошқарувчилари тегишли Кенгашлари, Агентлик бошқарувчилари Кенгашининг Ўзбекистон Республикасининг ана шу ташкилотларга аъзолигига дахлдор бўлган резолюцияларидаги муддатлар ва шартларни қабул қилиб, матнлари ушбу Қонуннинг I, II, III, IV ва V иловаларида келтирилган барча тузатишлари билан Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация, Конвенция, Агентликнинг битимларидаги тегишли моддаларни қабул этишга вакил қилинган.

Ўзбекистон Республикасининг Ҳукуматига матни ушбу Қонуннинг VI иловасида берилган Фонд Битими моддаларига тақдим этилган Учинчи тузатишни Ўзбекистон Республикаси номидан қабул қилиш ҳуқуқи берилади.

2-МОДДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Президент тайинлаши мумкин бўлган бошқа шахс:

Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация, Конвенция, Агентлик муассасалари битимлари моддаларининг асл нусхасини имзолаш, Фондга аъзоликка доир ҳужжатларни ва ана шу мақсадлар учун зарур бўлган бошқа ҳужжатларни тайёрлаш ҳамда киритиш;

фонд Битими моддаларига таклиф этилган Учинчи тузатишни Ҳукумат номидан имзолаш ваколати берилгандир.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти ёки у тайинлаган шахс Ўзбекистон Республикаси номидан матни ушбу Қонуннинг VII иловасида келтирилган Давлатлар ва бошқа давлатларнинг фуқаролари ўртасидаги сармояга доир низоларни тартибга солиш тўғрисидаги Конвенциянинг (қуйида СНТСХМ Конвенцияси деб аталади) асл нусхасини имзолашга, Фонд аъзолигига доир ҳужжатларни ва ана шу мақсадлар учун зарур бўлиб қолиши мумкин бўлган бошқа ҳужжатларни тайёрлаш ҳамда киритишга ҳақлидир.

3-МОДДА

Фондга аъзо бўлиб кирилганидан кейин Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ўзбекистон Республикаси номидан ўзлаштиришнинг махсус ҳуқуқлари бўлимига: Ўзбекистон Республикаси ушбу қонунга мувофиқ фонднинг мазкур бўлими иштирокчисининг барча мажбуриятларини зиммага олади, дейилган ва Ўзбекистон Республикаси ўзлаштиришнинг махсус ҳуқуқлари бўлими иштирокчисининг барча мажбуриятлари ижросига юридик мақом берилиши учун барча чора-тадбир кўрганлигини тасдиқловчи ҳужжатни расмийлаштириш ва киритишга вакил қилинган.

4-МОДДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига Ўзбекистон Республикасининг ана шу ташкилотларга аъзолигига дахлдор бўлган резолюциялардаги шартлар ҳамда муддатларда ва Битим ёки Конвенция моддаларига мувофиқ равишда Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация ва Агентликка тўланиши лозим бўлган счётларни қарз олиш ёхуд тегишли йўл билан сотиб олиш ҳамда тўлаш, шунингдек Фонднинг махсус ҳуқуқларни ўзлаштириш бўлимида Ўзбекистон Республикасининг иштирок этиши билан боғлиқ тўловларни амалга ошириш ҳуқуқи берилади.

Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги юқорида кўрсатиб ўтилган тўловларни тўлаш учун Ўзбекистон Республикаси Марказий банкини манбалар билан таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Фонд, Банк, Ассоциация ва Корпорация битимларининг, Конвенциянинг тегишли моддаларига ва Агентлик белгилайдиган моддаларга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация ёки Агентлик аъзолиги учун зарур бўлиб қолиши мумкин бўлган ёки аъзолигига мувофиқ равишда ҳар қандай ўзга қўлга ўтказилмайдиган фоизсиз векселлар харид қилишга ҳақлидир.

5-МОДДА

Ушбу Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Фонд Битими 1-бўлимининг V моддасида ва Банк Битими 2-бўлимининг III моддасида назарда тутилган молия муассасаси сифатида амал қилади ҳамда Фонд Битими ва Банк Битими моддаларининг қоидаларида назарда тутилган барча операциялар ва битимларни Ўзбекистон Республикаси номидан амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Корпорация Битими 10-бўлимининг IV моддаси, Ассоциация Битими 10-бўлимининг VI моддаси ва Конвенциянинг 38-моддасида кўзда тутилганидек Агентлик белгилайдиган моддаларга мувофиқ алоқа канали ҳисобланади.

6-МОДДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Фонд ва Банк Битимлари моддаларининг турли қоидаларида назарда тутилган операциялар ва келишувларда тўланиши ёки Республикага ўтказилиши мумкин бўлган ҳар қандай суммани қабул қилиб олишга ҳақлидир.

7-МОДДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация ва Агентлик тўловларининг Ўзбекистон Республикасидаги киритувчиси деб тайинланади.

8-МОДДА

Фонд, Банк, Ассоциация, Корпорация, Конвенция, Агентлик, СНТСХМ Конвенциясининг Битимлари, шунингдек кучга кирган уларга доир тузатишлар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида барча юридик шахслар ва фуқаролар учун мажбурийдир.

9-МОДДА

Заруратга қараб, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ўзбекистон Республикасининг Битимлар ва Конвенция моддаларида, Агентлик томонидан ва ушбу Қонуннинг 1-моддасида санаб ўтилган резолюцияларда назарда тутилган мажбуриятларни бажариш ва ушбу Қонуннинг қоидаларига амалий куч бериш учун Фармонлар ва бошқа норматив ҳужжатлар чиқаришга ҳақлидир.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 24 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ
ҚАРОРИ

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХАЛҚАРО ВАЛЮТА ФОНДИ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ ВА РИВОЖЛАНИШ ХАЛҚАРО БАНКИ, РИВОЖЛАНИШ ХАЛҚАРО АССОЦИАЦИЯСИ, ХАЛҚАРО МОЛИЯ КОРПОРАЦИЯСИ, КЎП ТОМОНЛАМА САРМОЯ АЖРАТИШНИ КАФОЛАТЛОВЧИ АГЕНТЛИГИНИНГ АЪЗОСИ ЭКАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. «Ўзбекистон Республикасининг Халқаро валюта фонди, Реконструкциялаш ва ривожланиш халқаро банки, Ривожланиш халқаро ассоциацияси, Халқаро молия корпорацияси, Кўп томонлама сармоя ажратишни кафолатловчи Агентлигининг аъзоси эканлиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни эълон қилинган пайтдан бошлаб амалга киритилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан ҳамкорликда:

икки ойлик муддат ичида Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларини ўзгартириш ва ушбу Қонунга мувофиқ ҳолга келтириш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига таклифлар киритсин;

ушбу Қонунга зид келувчи ҳукумат ва тармоқ норматив ҳужжатлари қайта кўриб чиқилишини ва бекор қилинишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси

Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 24 июль.

ЎЗБЕКИСТОН — ТАРАҚҚИЙПАРВАР МУЛКДОРЛАР ЮРТИГА АЙЛАНСИН

- ХЎЖАЙИНЛИК ТУЙҒУСИНИ ТАРБИЯЛАШ КЕРАК
- ҲАР КИМГА АДОЛАТЛИ ЎЗ УЛУШИ
- УМУМ МУЛКИ — ДАХЛСИЗ МУЛК
- ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙЛИК
- ҒОЯЛАР КЎПРИГИ

Хусусийлаштиришнинг бу мисоли бутун Тошкент аҳли кўз ўнгида турибди. Алишер Навоий кўчаси билан Шароф Рашидов шоҳкўчаси кесишган жойдаги осмонўпар уй эгасини топди. Ҳа, айтмоқчи, уни уй дейиш тўғри бўлмаса керак. Ҳали чала, қуриб битказилмаган. Бир неча йилки бу ердаги кранлар тўхтаб турибди, ишчилар йўқ. Кимсасиз қурилиш майдонида шамол цемент чангини кўтаради, темир устунлар занг ола бошлаган. Ушбу бино қурилишига қанча маблағ кетди экан? Туя гўшти еган бу қурилиш янги эгасига қанчагача тушишини билиш учун барча сарф-харажатлар ҳисоблаб чиқилади. Бундан буён бу уй «Тошкент» биржаси — акционерлик жамиятининг мулкига айланади.

Бу иш икки томонга ҳам фойдали эканлигини эслатиб ўтишнинг ҳожати бормикан? Айниқса, давлат ундан уч карра манфаатдор: биринчидан, хазинага ўнлаб миллион сўм тушади; иккинчидан, ҳаммамиз хўжасизлик ва боқибеғамликка ҳайкал каби мунғайиб турган хунук манзарадан қутиламиз: учинчидан, бинога ривожланиб бораётган корхона жойлашгач, давлат унинг кўпгина афзалликларини англаб етади. Биржага ҳам яхши. Ҳашаматли, шинам ва қулай бино зўр реклама вазифасини бажаради ва ишбилармонликнинг тимсоли сифатида мағрур бўй чўзиб туради.

Гап фақат эгасиз, бошқарувсиз ётган мол-мулкни қандай, қанчага сотиш ҳақида бораётгани йўқ. Муҳими бутун жамият муайян фойдани тўла ҳис этиши учун уни кимга сотиш лозимлигини билишдир. Шундай қилиб, мол-мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ҳақида гурунглашайлик.

Суҳбатдошимиз — Давлат мол-мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш комитети раисининг биринчи ўринбосари Ш. Р. Ғофуров...

— **Назаримда, суҳбатни нималар хусусийлаштирилиши мумкинлигидан бошлаганимиз маъқул.**

— Қайси мол-мулк давлат қўлида қолишини айтиб ўтиш осонроқ бўлса керак. Булар — табиий бойликлар, сув ҳавзалари, қўриқхоналар, асосий транспорт магистраллари, электр узатиш линиялари ва аҳоли ҳаёти ва хавфсизлигини таъминловчи қатор корхоналар. Умумхалқ мулки ҳисобланмиш маданий ва тарихий бойликлар ҳам хусусийлаштирилмайди. Комитетга ушбу бойликлар тўла рўйхатини тасдиқлаш учун тайёрлаш ҳамда уларни сақлаш ва оқилона фойдаланишни назорат қилиш вазифаси ҳам юклатилган.

Ана шу вазифалардан келиб чиққан ҳолда биз давлат мулкини республика ва коммунал мулкка ажратиш ҳақидаги низом лойиҳасини тайёрладик. Шунга кўра ушбу объектларни реализация ва назорат қилиш ҳуқуқлари ҳам тақсимланди. Барча вилоятларда давлат мол-мулки ва хусусийлаштиришни бошқариш органларининг ҳудудий тармоқлари тузилди. Улар бевосита комитетга бўйсунадилар ва амалий фаолиятда халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари ва уларнинг ҳокимиятлари билан яқиндан ҳамкорлик қиладилар. Комитет ва уларнинг жойлардаги органларига хусусийлаштирилиши лозим бўлган барча мол-мулкка эгалик қилиш ваколати берилган.

У ёки бу нарса қандай шартлар асосида, кимга сотилишининг бизга фарқи йўқ. Аҳолининг маълум қисми ва айрим мутахассислар мол-мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ишлари фақат бюджетни тўлдириш мақсадида амалга оширилмоқда, деган нотўғри мулоҳазага бормоқдалар.

Комитет республика молия органлари, тегишли министрликлар ва идоралар билан хусусийлаштирилиши лозим бўлган ҳар бир объектнинг молия — иқтисодий аҳволини жиддий ўрганиб чиқади. Объект жамоаси билан хусусийлаштиришнинг турли йўлларини муҳокама қилади ва энг мақбулини танлаб олади.

Биз давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришдан тушган маблағлардан қандай мақсадларда фойдаланиш масаласини ҳам пухта ўйлаяпмиз. Чунки давлат ихтиёридан чиқиб мулкчиликнинг бошқа шаклига ўтгач, корхонанинг аҳволи қандай кечиши бизни бефарқ қолдирмайди. Шу боисдан ҳам маблағнинг бир қисмини республикада тадбиркорлик ҳаракатини, айниқса кичик корхоналарни қўллаб-қувватлашга сарфлаш ниятидамиз.

— **Хусусийлаштириш пайтида заводлар, савдо дўконлари пулдорлар қўлига ўтиб қоларкан-да?**

— Агар бойлик ҳалол йўл билан топилган бўлса, марҳамат, сотиб олаверсинлар. Лекин биз учун асосий харидорлар — оддий фуқаролардир. Давлат хусусийлаштирилган мол-мулкларни барча фуқаролар сотиб олишлари учун тенг имкониятлар яратиб беради. Давлат мол-мулкида ҳар кимга ўз улуши берилади. Фақат мулкни тўғри баҳолаш ва бўлиш лозим.

— **Ҳаммага баб-баравар бўлинадими?**

— Ҳа, барчага адолат юзасидан. Бу борада турли ёндашувлар, усул ва услубларни солиштириб, энг мақбул йўлни танлаш жоиз. Биз бошқа мамлакатларда қўлланилган турли шаклларни ҳам ўрганаяпмиз. Ана шуларнинг барчаси мутахассислар даврасида кенг муҳокама этилгач, ҳукумат олдига тегишли таклифлар қўйилади. Масалан, бир ёндашув шундай: ҳар бир фуқарога баравар бошланғич улуш берилади, сўнгра эса меҳнат стажи ва бошқа ҳолатлар бўйича қўшимча улуш тарқатилади. Албатта, бу ишлар ошкора, очиқ-ойдин амалга оширилади. Ҳеч ким — нафақахўр ҳам, уй бекаси ҳам, талаба ҳам, ҳарбий хизматчи ҳам четда қолмаслиги керак. Бу катта ишни барбод қилувчи хатти-ҳаракатларга йўл қўйилмаслиги даркор. Энг муҳими, нафси ўпқон гуруҳларга ҳақиқий меҳнаткашлар билан тенг шароитлар ва имкониятлар берилмаслиги лозим. Чек, банк жамғармаси ёки облигация кўринишидаги улушни оладиган меҳнаткаш ундан қандай фойдаланишни ўзи ҳал қилади. Хоҳласин, қулай уй ёки дала ҳовли сотиб олсин, хоҳласа магазинли бўлсин ёки истиқболли корхона акциясини харид қилсин, ихтиёр ўзида. Ва бу йўл билан хусусий мулкка эга бўлишнинг самарасини олдиндан англаш қийин эмас. Гап фақат кишининг моддий таъминоти яхшиланиши ҳақида бораётгани йўқ. Зотан магазин ёки устахонага эга бўлган одам унинг самарали ишлаши учун бутун имкониятларини ишга солади, манфаатдорлик ташаббускорликка чорлайди. Йирик завод акциясини сотиб олган киши ҳам ана шундай ҳаракат қилади. Эгалик ҳуқуқини берувчи акция ёрдамида у акционерлар жамияти томонидан хизматга чорланган завод маъмурияти фаолиятини кучайтиришга таъсир кўрсатади.

— **Акция эгаси ишлаб чиқаришни яхши тушунмаса-чи?**

— У корхонанинг ягона эгаси эмаску... Қолаверса, ишонтириб айтишим мумкин-ки, хусусийлаштириш қоидалари аксарият ҳолларда корхоналарда малакали бошқарув маъмурияти бўлишига кафолат беради.

Хусусийлаштириш жараёнида корхонага меҳнати сингган завод жамоасига алоҳида имтиёзлар берилади. Улар корхона акцияларини биринчи бўлиб сотиб оладилар, қолаверса баъзан ишчилар учун имтиёзли қарзлар ҳам берилади. Завод шериклари — таъминотчилар ёки доимий харидорлар акцияларни сотиб олишларига имкон берилади. Акцияларнинг аксарият қисми давлат томонидан ҳам харид қилиниши мумкин. Бунда эгалик ҳуқуқи бизнинг комитетимизга юкланади. Акцияларнинг қолган қисми эса эркин сотилади.

Мол-мулкнинг давлат тасарруфидан чиқаришнинг турли йўллари ишлаб чиқилмоқда: очиқ ёки ёпиқ акционерлик жамиятлари, ўртоқлик уюшмалари таъсис этиш ва ҳатто объектни якка шахсга сотиш ва ҳакозо.

— **Яъни ким кўп тўласа, ўшанга...**

— Асло, ундай эмас. Қайси йўл энг мақбул ва адолатли бўлса ўша усул қўлланилади. Хусусийлаштиришда меҳнат жамоасини маълум муддатгача сақлаб туриш ва маълум маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаш, олинган даромаднинг келишилган қисмини ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ҳамда социал муаммоларни ҳал этишга ажратиш каби шартларга қатъий амал қилинади.

— **Корхонага эгалик қилишни хоҳловчилар бўлмаса-чи?**

— Унда корхонанинг бошланғич қиймати белгиланиб, аукционга (ким ошди савдоси) қўйилади.

— **Хусусийлаштириладиган корхоналар орасида ҳеч кимга кераксиз маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган қолоқлари ҳам бўлади. Бундай объектларни сотиб олишга жазм қилувчи мардлар кўп бўлмаса керак.**

— Биласизми, агар харидорнинг норентабел корхонани ривожлантириш ҳақидаги режалари ишончли бўлса, унга биз қарз беришимиз мумкин. Зеро, комитет давлат мол-мулкини тезроқ сотиб юборишдан эмас, балки уларнинг самарадорлигини оширишдан манфаатдор.

— **Бу жамоа ёки шахсий мулк эгаларининг фаолияти жиддий назорат қилинади, дегани эмасми?**

— Ҳозирча комитет қонунга амал қилиб, хусусий корхоналар фаолиятига аралашмаётир. Бироқ жаҳон тажрибаси кўрсатишича, баъзан тадбиркорлар назоратсизликдан фойдаланиб ҳаддиларидан ошиб кетадилар. Эркин тадбиркорлик авж олган мамлакатларда яккаҳокимликка қарши қонунлар тизими яратилган. У ёки бу тармоқда тўла ҳукмрон бўлиб, биронта маҳсулотнинг ягона ишлаб чиқарувчиси бўлишга интилган корхона эгаларининг фаолияти ана шу қонунлар ёрдамида қатъий чегараланади. Акс ҳолда харидор яккаҳоким белгилаган нархни тўлашга мажбур бўлади. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириб, маҳсулот таннархини арзонлаштиришга аҳд қилган янги тадбиркорнинг ҳам иши юришмай қолади. Шу боисдан комитет бошқа органлар билан ҳамкорликда яккаҳокимликка қарши кураш олиб боради. Шунингдек, атроф муҳитни ифлослантириш ва маҳсулотнинг намуна нусхаларидан чекиниш ҳоллари ҳам бизни бефарқ қолдирмайди.

— **Демак, комитет эркин рақобат юзага келишини таъминлар экан-да?**

— Шубҳасиз, аниқроғи ҳалол тадбиркорларни қўллаб-қувватлаймиз ва ҳимоя қиламиз. Янги мулкдорларга ёрдамлашиш тадбирларини амалга оширишни режалаштирганмиз. Шу мақсадда мол-мулкларни ҳисоб-китоб қилиш ва баҳолаш билан шуғулланувчи хўжалик ҳисобидаги марказлар, катологлар чиқариш бюролари ишга туширилади.

Мол-мулкни давлат тасарруфидан чиқариш тизилмаларига кредит муассасалари, суғурта компаниялари, биржалар ва бошқа бозор иқтисоди тармоқлари киради. Хусусийлаштириш ва мулкчилик шаклларининг ўзгариши натижасида пайдо бўлган қимматбаҳо қоғозлар бозори ҳам бу борада асқотади. Ушбу бозор давлат-коммунал мулки эгалари ва янги мулкдорлар фаолиятлари самарадорлигини акс эттириб боради.

— **Бу сўзларни ишончу ифтихор билан айтаяпсиз...**

— Бизнинг мамлакатимиз тараққийпарвар мулкдорлар мамлакатига айланиши лозим. Бундай давлатда ҳар бир мулкдор ўз мулкидан оқилона ва самарали фойдаланишга интилади. Охир-оқибатда халқимиз турмуши фаровонлашади.

Албатта, бу борада одамлар билан маслаҳатлашиб олиш лозим. Биз жамоат фикрини ўрганиш хизмати билан ҳамкорликда аҳолига мурожаат қилишга қарор қилдик. Зотан, omманинг фикр-мулоҳазаларини ўрганиш ва давлат қарорларини амалга оширишда бу қимматли маслаҳатларни эътиборга олиш муҳим. Ана шундай йўл тутилганда ҳар бир инсоннинг, оиланинг бахт-саодати таъминланган порлоқ ҳаёт қуришга эришамиз.

Е. ЕФИМОВ,
В. ЧЕРНИШЕВ.

«МАНАС»НИНГ 1000 ЙИЛЛИГИ

ЖУМҲУРИЯТ матбуотида Қирғизистон Республикаси Президенти А. Ақаевнинг «Манас» эпосининг 1000 йиллигини кенг нишонлашга ҳозирлик кўриш тўғрисидаги фармони эълон қилинди.

Ҳужжатда таъкидланишича, 1995 йил — «Манас» эпоси санасини нишонлаш умумхалқ байрамига айланади.

Шунингдек, Талас вилоятида «Манас гумбази» тарихий-маданий мажмуи, Бишкек ён-верида этнографик «Манас овул»ини бунёд этиш, турли анжуманлар, халқ сайилларини ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Шу муносабат билан жумҳуриятда «Манас» эпосининг 1000 йиллигини нишонлаш бўйича давлат арбоблари, олимлар, ёзувчилар, санъаткорлардан иборат миллий-ташкилий қўмита тузилди.

Бу қутлуғ санани ЮНЕСКО миқёсида ҳам байрам қилиш режалаштирилмоқда.

Р. КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЛЕНИН ОРДЕНИНИНГ БАҲОСИ ҚАНЧА?

ЛЕНИН орденли Ленинобод вилоятида собиқ Совет Иттифоқининг олий мукофотига бўлган қизиқиш ортгандан- ортмоқда. «Халқ сўзи» ўқувчилари вилоятнинг Қайроққум шаҳридаги орден ва медалларни алдаб олиш воқеасига оид хабарни унутмагандирлар. Энди ўтмишга ирғитилган ҳукумат мукофотларини найранг билан қўлга киритиш, арзимаган камчил буюмларга алмаштириш орқали мўмай фойда орттириш усуллари қаторига «бутун дунё йўқсиллари даҳоси» орденига интилишнинг энг оммавий ва маданий йўли қўшилди.

Яқинда вилоят газеталаридан бирида ғалати эълон берилди. Унга Хўжанд шаҳрида яшовчи бир киши Ленин орденини 5 минг сўмга сотиб олишини билдиради. Эълонда орден ишқибози уйининг аниқ манзили ва телефони кўрсатилган. Яна бир нарса — қизиқиш шу тарзда кучаяверса, қачонлардир вилоятга берилган Ленин орденига ҳам кўз тикишмаса эди...

Ў. УСМОН.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ДАВЛАТ МОЛ-МУЛКИНИ БОШҚАРИШ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИШ КОМИТЕТИ

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИНИ ЎРГАНИШ ХИЗМАТИ

Қадрли дўстлар!

Жамоатчилик фикрини ўрганиш хизмати Ўзбекистон Республикасида Давлат мол-мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш давлат комитети билан ҳамкорликда «Хусусийлаштириш борасидаги жамоатчилик фикри» деган мавзуда муҳим ва долзарб социалогик изланиш олиб бораётир.

Қуйидаги саволларни ўқиб уларнинг сизга маъқул бўлган жавобларини доира чизиғи ичига олиб чиқишингизни сўраймиз. Агар истасангиз фикр-мулоҳазаларингиз ва истакларингизни ёзиб қўйишингиз мумкин.

Тўлдирилган анкеталарни конвертга солиб қуйидаги манзилга йўллашни илтимос қиламиз:

700128, Тошкент а/я 1905
Жамоатчилик фикрини ўрганиш хизмати
Бизга ёрдам берганлигингиз учун беҳад миннатдормиз!

1. Сиз мол-мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга қандай қарайсиз?
01 — қўллаб-қувватлайман. Чунки бу бозор иқтисодиётини шакллантиришнинг муҳим босқичи.
02 — инкор этаман. Бу ҳол жамиятни синфларга бўлинишига олиб келади.
03 — Жавоб беришим мушкул.

2. Сизнингча биринчи навбатда халқ хўжалигининг қайси жабҳаларини хусусийлаштирган маъқул? Илтимос камида уч соҳани белгиланг.
01 — савдо
02 — коммунал хўжалик
03 — маиший хизмат
04 — жамоат транспорти
05 — халқ маорифи
06 — оммавий ахборот воситалари
07 — энергетика
08 — қишлоқ хўжалиги
09 — енгил саноат
10 — оғир саноат
11 — қурилиш
12 — фан
13 — тиббиёт
14 — маданият, санъат, спорт.
15 — яна қайси соҳалар?

3. Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришнинг комплекс тадбирлари натижасида сизнингча ким ютиб, ким ютқазади? Жадвалдаги ҳар бир банд бўйича жавоб беришингизни сўраймиз.

	Ютадилар	Ютқазадилар	Билмайман
Ишчилар	01	02	03
Деҳқонлар	01	02	03
Зиёлилар	01	02	03
Ёшлар	01	02	03
Нафақахўрлар	01	02	03
Кўп болали оилалар	01	02	03
Ҳарбий хизматчилар	01	02	03
Амалдорлар	01	02	03
Тадбиркорлар	01	02	03
Ногиронлар	01	02	03
Ишсизлар	01	02	03

4. Одамлар мулкдорга айланишиб, яъни савдо дўконлари, ишлаб чиқариш, турар жой ва бошқа нарсаларга эгалик қила бошлаганларида биринчи навбатда қандай ўзгаришлар содир бўлади? Камида икки хил жавобни танланг.
01 — меҳнат унумдорлиги ошади.
02 — бошбошдоқлик оқибатида бойликлар бир гуруҳ одамлар қўлида тўпланиб қолади.
03 — одамлар яхши, фаровон ҳаёт кечира бошлайдилар.
04 — порахўрлик, юлғучлик авж олади.
05 — иқтисодий тараққиёт босқичи бошланади.
06 — жамиятда инқирозли ҳолатлар юзага келади.
07 — яна нималар?
08 — жавоб беришга қийналаман.

5. Республика миллий бойлигидаги ўз улушингизни қандай шаклда олиш сизга қулайроқ бўларди?
01 — номингизга ёзилган акциялар шаклида;
02 — эркин сотиш ва харид қилиш мумкин бўлган облигациялар кўринишида;
03 — махсус давлат мажбуриятлари берилиши йўли билан;
04 — махсус ҳисобга ўтказилган пуллар ҳисобида;
05 — хусусийлаштирилган объектлар даромадларидан ўз улушингизни олишга кафолат берувчи ҳуқуқлар кўринишида;
06 — бошқа мулоҳазалар — — — — — — — — —
07 — жавоб беришга қийналаман.

6. Агар сиз хусусийлаштирилган мол-мулкдан ўз улушингизни олиш ҳуқуқини берувчи акцияга эга бўлсангиз ундан қандай фойдаланасиз?
01 — зарур товарларни харид қилиш учун сотиб юбораман;
02 — фойда олиш мақсадида асрайман;
03 — шундай акцияларни бошқалардан сотиб оламан;
04 — ўзга мулоҳазалар — — — — — — — — — —

7. Йирик корхоналар акционерлик жамиятига айланаётганда давлат акциялар назорат пакетини ўзида сақлаб қолиши лозим деб ўйлайсизми?
01 — ҳа, албатта;
02 — буни ҳар бир ҳолатда давлатнинг ўзи ҳал қилгани маъқул;
03 — йўқ, мумкин эмас;
04 — жавоб беришга қийналаман.

8. Ўзбекистонда сизнингча корхоналардаги мулкчиликнинг қандай шакллари ижобий баҳоланади?
01 — ижара;
02 — жамоа;
03 — акционерлик;
04 — ширкат;
05 — хусусий;
06 — қўшма;
07 — хорижий;
08 — аҳамияти йўқ;
09 — жавоб беришга қийналаман.

9. Сиз давлат корхонасини сотиб олармидингиз?
01 — ўз пулингизга;
02 — банкдан олинган қарзга;
03 — товарлар ва хизматлар эвазига қарздан қутулиш шартлари билан;
04 — сотиб олмас эдим;
05 — шерик бўлишни маъқул кўрардим;
06 — жавоб беришга қийналаман.

10. Мулкчиликнинг қайси шаклини ёқтирасиз?
01 — хусусий;
02 — оилавий;
03 — шериклар билан ҳамкорлик қилиш;
04 — акционерлик;
05 — бошқа шакллар.

11. Кўпроқ нимани сотиб олишни маъқул кўрасиз?
01 — йирик корхона пайини;
02 — кичик корхона пайини;
03 — савдо дўкони;
04 — устахона;
05 — транспорт воситаси;
06 — турар жой, кўзғалмас мулк;
07 — station...

12. Фуқаролар ўртасида давлат мол-мулки тақсимланаётганда нималарга эътибор бериш керак?
01 — баб-баравар тақсимлаш;
02 — ёши ва меҳнат стажини эътиборга олиш;
03 — алоҳида хизматларини ҳисобга олиш;
04 — боқувчисини йўқотганлигига эътибор бериш;
05 — яна нималар? — — —
06 — жавоб беришга қийналаман.

13. Биринчи навбатда қайси давлат мол-мулкини давлат ихтиёрида қолдириш керак? Камида икки-уч вариантга жавоб беринг.
01 — сув ресурслари;
02 — ҳайвонот дунёси;
03 — темир йўллар;
04 — электр станциялар;
05 — электр узатиш линиялари, газ ва нефть қувурлари;
06 — автомобиль йўллари;
07 — илмий муассасалар;
08 — халқ мулки ҳисобланган маданий обидалар;
09 — яна нималар? — — —

14. Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш бўйича бериладиган тадбирларни амалга оширишда Ўзбекистон барча аҳолисининг тенг ҳуқуқларга эга бўлишлари керак деб ҳисоблайсизми?
01 — ҳамманинг ҳуқуқи бир хил бўлиши керак;
02 — баъзи ҳолларда республиканинг туб аҳолиси бўлмаган кишилар имтиёзларга эга бўлишлари мумкин, зотан улар асосан шахталарда, қурилишларда, кимё ва саноатнинг бошқа тармоқларида ишлашади;
03 — республиканинг туб аҳолисига имтиёзли ҳуқуқ бериш лозим;
04 — жавоб беришга қийналаман.

15. Хусусийлаштирилган корхоналар бироз муддат ўтгач хориждаги қудратли рақобатчилари томонидан ютиб юборилмаслигининг олдини олиш мақсадида махсус ҳимоя тадбирлари кўриш зарурми?
01 — ҳа, шундай тадбирлар албатта назарда тутилиши керак;
02 — агар капиталларнинг бирлашиши натижасида ишлаб чиқариш самарадорлиги ортадиган бўлса, бундай тадбирларнинг ҳожати йўқ;
03 — тадбирлар керак. Чунки республика бошқа мамлакатларга ёки монополистларга қарам бўлиб қолиши мумкин;
04 — кераги йўқ, бундай тадбирлар эркин бозор шаклланишини чегаралайди;
05 — бошқа мулоҳазалар.

16. Ўз пулларини инвестиция сиёсатига, капитал маблағлар ва бизнесга сарфлаётган кишиларга солиқ тўлаш ва қарз беришда имтиёзлар яратилиши керак деб ҳисоблайсизми?
01 — ҳа, керак;
02 — ҳожати йўқ;
03 — жавоб беришга қийналаман.

17. Хусусийлаштиришга чет эл бизнесини жалб қилиш мумкинми?
01 — ҳа, мумкин;
02 — мумкин, фақат ўз инвесторларимизга имтиёз бериш йўли билан;
03 — фақат шерикчилик йўли билан;
04 — акцияларнинг назорат пакети давлат ёки ўз инвесторларимиз қўлида сақланган тақдирда;
05 — мумкин эмас;
06 — жавоб беришга қийналаман.

18. Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш бир неча йилдан сўнг тугалланди деб тасаввур қилинг. Сиз Ўзбекистонда қайси мамлакатлардаги хусусий мулкчилик шаклларини кўришни истардингиз?
01 — Австралия;
02 — Афғонистон;
03 — Англия;
04 — Германия;
05 — Венгрия;
06 — Исроил;
07 — Ҳиндистон;
08 — Ироқ;
09 — Италия;
10 — Эрон;
11 — Хитой;
12 — Покистон;
13 — Польша;
14 — Россия
15 — Саудия Арабистони;
16 — АҚШ;
17 — Туркия;
18 — Фарангистон;
19 — Швеция;
20 — Жанубий Корея;
21 — Япония;
22 — бошқа мамлакатлар — — — — — — — — — —
23 — жавоб беришга қийналаман.

19. Ўзбекистонда ер хусусий мулкка айланиши мумкин деб ўйлайсизми?
01 — ҳа;
02 — йўқ;
03 — жавоб беришга қийналаман.

20. Сизнингча ер майдонларини кимларга бериш керак?
01 — фақат бевосита қишлоқ хўжалигида ишлаётган деҳқонларга;
02 — деҳқонларга ва қолаверса бошқа қишлоқ аҳолисига;
03 — барча хоҳловчиларга;
04 — ерни бўлиш керак эмас;
05 — жавоб беришга қийналаман.

21. Хусусийлаштириш бўйича тадбирлар амалга оширилаётганда кўпроқ қайси ташкилотларда суиистеъмолликларга йўл қўйилади деб ўйлайсиз?
01 — шаҳар ва район ҳокимиятларида;
02 — министрлик ва идораларда;
03 — меҳнат жамоалари раҳбариятларида;
04 — экспорт комиссияларида;
05 — яна қаерда? — — —
06 — жавоб беришга қийналаман.

Мусоҳабамиз сўнггида ўзингиз ҳақингиздаги бир неча саволга жавоб берсангиз:

22. Жинсингиз: 01 — эркак; 02 — аёл.
23. Ёшингиз — — — — —
24. Миллатингиз — — — —
25. Маълумотингиз — — —
01 — 9-синф ва паст;
02 — ўрта маълумот (10 — 11-синф)
03 — ўрта махсус (ҳунар-техника билим юрти, техникум).
04 — тўлиқсиз олий;
05 — олий.

26. Ҳозирги пайтда ишлайсизми?
01 — ҳа;
02 — йўқ.

Диққат! 26-саволга «йўқ» деб жавоб берганлар 27-саволга жавоб қайтаришади. Қолганлар эса 28, 29, 30-саволлар билан шуғулланишади.

27. Ҳозирги пайтда қандай сабабга кўра ишламаяпсиз?
01 — болага қараш учун отпускага чиққанман;
02 — пенсия ёшидаман;
03 — ногиронлик нафақасини оламан;
04 — вақтинча ишламайман (6 ойдан камроқ);
05 — бошқа сабаблар

28. Хизматчиларнинг қайси гуруҳига кирасиз?
01 — корхона, фирма раҳбари (бошлиқ ўринбосари);
02 — тармоқ бошлиғи (бошлиқ ўринбосари);
03 — техник маълумотли мутахассис;
04 — фан-маданият, маориф, соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича мутахассис;
05 — қишлоқ хўжалик ишчиси, колхозчи;
06 — турли юмушларни бажарувчи;
07 — бошқа гуруҳ.

29. Халқ хўжалигининг қайси тармоғида ишлайсиз?
01 — саноат, қурилиш, транспорт, алоқа,
02 — қишлоқ хўжалиги,
03 — савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат, турар жой-коммунал хўжалиги;
04 — мактабгача тарбия, халқ таълими, фан, маданият, соғлиқни сақлаш, спорт;
05 — давлат ва маҳаллий бошқарув органлари;
06 — молия-кредит органлари;
07 — армия, милиция;
08 — ва бошқа соҳалар

30. Корхонангиз қайси турга киради?
01 — давлат корхонаси, ташкилот, совхоз;
02 — ижара, жамоа тасарруфида;
03 — колхоз, матлубот уюшмаси;
04 — акционерлик;
05 — қўшма, хусусий, ширкат;
06 — якка тартибдаги меҳнат фаолияти;
07 — қишлоқ хўжалигида ижарачи;
08 — ҳарбий қисм, милиция хизматчиси;
09 — бошқа турлар

Диққат! Қуйидаги саволга ҳамма жавоб беради.

31. Хорижий шериклар учун мулкчиликнинг қайси шаклларини маъқул кўрасиз?
01 — давлат;
02 — акционерлик;
03 — қўшма корхоналар;
04 — хусусий корхоналар;
05 — жавоб беришга қийналаман.

32. Ойлик даромадингиз?
01 — 550 сўм;
02 — 551 сўмдан 1000 сўмгача;
03 — 1001 сўмдан 2000 сўмгача;
04 — 2001 сўмдан 4000 сўмгача;
05 — 4000 сўмдан юқори.

33. Оилангизда неча киши ишлайди?
01 — бошқа ҳеч ким;
02 — бир киши;
03 — икки киши;
04 — уч киши;
05 — учдан ортиқ киши.

Агар почта орқали социологик анкеталар олиш йўли билан бизнинг тадқиқотларимизда иштирок этишга хоҳишингиз бўлса, манзилингизни ёзиб юборинг:

Индекс.
шаҳар, район — — — — —
кўча — — — — — — — —
телефон — — — — — —
исми шарифингиз — — —
Тадқиқотларимизда иштирок этганингиз учун ташаккур!

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 27. VII

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Петя ва Қизил Шапкача». Мультфильм.
18.30 Болалар учун. «Саёҳат—роҳат».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Иқтисод ва истиқлол».
20.00 «Рақс—дўстлик элчиси».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Боболардан қолган бу наво». Телефильм.
21.30 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Нефтчи» (Фарғона) — «Навбаҳор» (Наманган). Ёзиб олинган.
23.00 «Прерия». Бадиий фильм.
00.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Шаҳар юмушлари».
21.25 «Лаҳза». Хабарлар.
21.35 «Сўқмоқдаги беш киши». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Янги авлод танлайди».
9.10 «Яхши қол, Рафаэль». Телевизион бадиий фильм. «Нодир асарларининг ишқибозлари» криминал туркумидан.
10.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Уч опа-сингил» (Франция).
10.10 «Дарё ёқалаб». Мультфильм.
10.25 Фильм-концерт.
11.00 Янгиликлар.
11.20 Кўрсатувлар тартиби.

* * *

12.10 «Телемикст».
12.55 «Ён дафтар».
13.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
13.20 Кўрсатувлар тартиби.
13.25 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
14.55 «Ҳордиқ чиқаринг».
15.10 «440 герц». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув.
15.50 Мультфильм.
16.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
16.20 Кўрсатувлар тартиби.
16.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
17.45 «Қуёшнинг акси». Мультфильм.
17.55 «Компаньонлар». Телевизион бадиий фильм.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 Қисқа метражли бадиий фильм премьераси.
21.15 «НЭП».
21.50 «XXV ёзги олимпиада ўйинлари кундалиги».
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Мутлақо махфий.
8.45 «Жаноблар-ўртоқлар».
9.00 Винил чангалзорлари.
9.30 «Майса япроқлари». Америка шоирларининг шеърлари.

* * *

13.40 «Бизнес ва ўзим ҳақимда».
14.10 Болалар соати (француз тили дарси билан).
15.10 Янгиликлар.
15.25 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
15.40 Вариацияли мавзу. «Мусиқа билан учрашув», 5-кўрсатув.
16.25 «Сиз яратган боғ».
16.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Болалар даврасида.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар. Сузиш. Бокс.
20.55 «Спорт-шоу».
21.00 Хабарлар.
21.20 Душанба куни детектив. «Шериклар». Бадиий фильм.
22.55 Эълонлар.
23.00 «Юрмала-92» оммавий қўшиқлар халқаро танлови. Гала-концерт.

Сешанба, 28. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Ўз ихтиёри билан». Бадиий фильм.
8.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
9.05 Хоразм телевидениеси кўрсатади. Ёш созандалар халқаро танлови ғолибларининг концерти.
10.05 «Муҳофаза».
10.35 Телевизион театр. Ў. Ҳошимов. «Баҳор қайтмайди», 1-қисм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Икки қуёнча». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Спортлото».
19.25 «Мулоҳаза». Адабий кўрсатув.
20.00 Республика ёш хонандалар танловининг совриндори Абдужаббор Латипов куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Онтарио соҳилида бўлган воқеа». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Субҳидам».
19.30 «Чашма».
20.00 «Алоқалар ва шартномалар».
20.30 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.40 «Оқ йўл!».
22.10 «Менинг маҳаллам».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 «Бўғирсоқ ҳақида эртак». Мультфильм.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Степа—денгизчи», «Эртак кетидан эртак». Мультфильмлар.
9.45 Б. Феоктистов номидаги Бутунсибирь халқ чолғулари оркестрлари ҳамда ансамбллари танлови қатнашчиларининг концерти. Красноярскдан кўрсатилади.
10.30 «Замонавийлик» рукни остида. «Қора фондда оқ ва қизил». Телефильм премьераси («Донтелефильм»).
11.00 Янгиликлар.

* * *

12.50 Кўрсатувлар тартиби.
12.55 «Ён дафтар».
13.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
13.20 Кўрсатувлар тартиби.
13.25 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
14.55 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм, 1-серия.
16.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
16.20 Кўрсатувлар тартиби.
16.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
17.45 «Сиёсат» студияси кўрсатади. «Вилоят».
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 Янгиликлар.
19.20 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.35 «Махфий хизматлар». Олти серияли телефильм премьераси (Франция). 1-серия.
20.30 Н. Паганини асарларидан концерт. В. Третьяков ва Давлат камер оркестри ижро этади.
20.40 «Хамелеон ўйини». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
21.50 «XXV ёзги олимпиада ўйинлари кундалиги».
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Сузиш. Велоспорт. Дзюдо. Бокс.
9.50 «Спорт-шоу».
9.55 «Джаз-тайм».
10.25 «Ишдан бўш пайтингизда».
10.40 «Тилла шпора».
11.10 Ишбилармон кишилар даври.
11.40 Трансросэфир. «Ўлиб бораётган жанрми?..».
12.25 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

13.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Сузиш. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар. Баскетбол. Эркаклар.
16.55 «Спорт-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Серташвиш оила».
18.30 «Сув билан келган маданият». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Хор ва якка ижро этиладиган қўшиқлар.
19.55 «Гўзал ҳаёт».
20.50 Манзарали фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Сузиш. Бокс.
23.00 Россияга қараган ойна. «Менинг Ватаним».
23.55 Петербург афсонаси. «Шереметьевлар уйи».
00.25 Эълонлар.
00.30 Россия Конституцион суди залидан.

Чоршанба, 29. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Томоша». Фильм-концерт.
7.55 «Ҳаёт учун хавфли». Бадиий фильм.
9.25 «Она табиат». Кинопрограмма.
10.00 «Келажагимиз — мактабда».
10.30 Телевизион театр. Ў. Ҳошимов. «Баҳор қайтмайди», 2-қисм.
11.50 «Ўзбекистон спорти».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эчкичанинг шоҳи ўсди». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қонун — барчага баробар».
19.50 Турсунбой Парпиев куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Деҳқон ва замин».
21.30 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Орифхон Ҳотамовнинг Навоий ғазалларига басталаган ашулалари.
22.30 «Браслет-2». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Сўнгги нуқта», «Саричелек». Телефильмлар.
11.00 «Сирли най». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.00 «Мингбулоқ чашмалари». Бадиий фильм, 1-серия.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
19.40 «Билим сарчашмалари».
20.10 «Мусиқали меҳмонхона».
20.40 «Саломатлик — туман бойлик». Ўрта Осиё темир йўл станцияси поликлиникасининг иш тажрибасидан.
20.50 «Суперспорт».
21.40 «Кинотриада».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Мультфильм.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Чеҳрасига бир қаранг» рукни остида телефильм премьераси.
10.10 Л. Бернстайн. Симфоник рақслар.
10.30 «Мушукнинг уйи». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.

* * *

12.05 Кўрсатувлар тартиби.
12.10 «Телемикст».
12.55 «Ён дафтар».
13.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
13.20 Кўрсатувлар тартиби.
13.25 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
14.55 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
16.20 Кўрсатувлар тартиби.
16.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
17.35 «Кичик экраннинг катта муаммолари».
18.05 «Бу эртакда шундай бўлган эди...». Мультфильм.
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 Янгиликлар.
19.20 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.35 «Махфий хизматлар». Олти серияли телефильм премьераси. 2-серия.
20.30 И. Николаев қўшиқларини И. Аллегрова куйлайди.
20.45 «Хамелеон ўйини». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.50 «XXV ёзги олимпиада ўйинлари кундалиги».
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Дзюдо. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар.
8.30 «Спорт-шоу».
8.35 «Фавқулодда вазият».
9.20 Эълонлар.
9.25 Ишбилармон кишилар даври.
9.55 «Калит» кўрсатуви.
10.10 Россия Конституцион суди залидан.
10.20 Кундузги сеанс. «Холва таъми». Бадиий фильм..

* * *

13.25 Бизнес. Янги номлар.
13.40 «Сигнал».
13.55 «Мансаб алифбоси».
14.10 Христианлар учун кўрсатув.
14.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Сузиш. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар.
16.55 «Спорт-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Болалар даврасида.
17.50 Туркиянинг маданий ёдгорликлари.
18.30 Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Икки хонанда».
20.00 «Қайноналар».
20.50 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 Мусобақалар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 «XX аср кадрда ва кадр ортида».
23.20 «Юрмала-92» оммавий қўшиқлар халқаро танлови. Гала-концерт.

Пайшанба, 30. VII

● ЎзТВ I

Бугун Самарқанд шаҳрида Мустақил Республикамизнинг биринчи ютуқлар заёми ўйналади. Заём эгаларига омад тилаймиз!

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Катта каньон». Телефильм.
7.55 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Насиба Абдуллаева куйлайди.
8.25 «Самарқанднинг мовий гумбазлари». Телефильм.
8.50 «Заём-92». Самарқанддан репортаж.
9.00 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.

* * *

16.50 «Заём-92». Самарқанддан репортаж.
17.30 Мультфильмлар.
18.00 Янгиликлар.
18.05 «Салом, ёшлар!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Концерт.
20.00 «Заём-92». Самарқанддан репортаж.
20.10 «Самарқанд», «Ўзбекистон». Ҳужжатли фильмлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг бир йиллигига. «Марҳабо, талантлар!». Республика вилоятлари бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг телевизион фестивали. Самарқанд вилояти.
22.30 «Заём-92» тиражининг якунлари. «Омад» кўрсатуви.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Ёшлигим — бебошлигим». Телефильм.
11.00 «Ўзбекистон болалари». Республика ўқувчилар саройи бадиий ҳаваскорларининг чиқиши.
11.45 «Мингбулоқ чашмалари». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Табассум».
19.00 «Шифобахш гиёҳлар».
19.40 Телефильм.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 «Атиргуллар очилганда». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 «Дастлабки учрашувлар». Мультфильм.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 Мультфильмлар.
10.10 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Сирли чироқ». Мультфильм.
11.40 «Телемикст».
12.25 «Ён дафтар».
12.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
13.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
13.20 Кўрсатувлар тартиби.
13.25 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
14.55 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
16.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
16.20 Кўрсатувлар тартиби.
16.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
17.55 «Бугун ва ўша пайтларда».
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 Янгиликлар.
19.20 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.35 «Махфий хизматлар». Олти серияли телефильм премьераси. 3-серия.
20.45 «Тунги ташриф». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
21.50 «XXV ёзги олимпиада ўйинлари кундалиги».
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Велоспорт. Дзюдо. Отиш. Сузиш.
9.00 «Спорт-шоу».
9.05 «Ишдан бўш пайтингизда».
9.20 Ишбилармон кишилар даври.
9.50 «Ла-Манш зонасида». К. Мажейка репортажи.
10.20 «Алвидо, қурол!».
10.50 Россия Конституцион суди залидан.
11.05 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 63-серия.

* * *

13.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Баскетбол. Эркаклар. Волейбол. Хотин-қизлар. Бокс.
16.55 «Спорт-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Ёшлар.
18.15 Маданият ва ислом.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Ранг ва овоз».
20.05 «Катта опа». Видеофильм.
20.50 Манзарали фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар. Мунажжимлар башорати.
21.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Бокс. Сузиш. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар.
23.00 Россия Конституцион суди залидан.
23.30 Эълонлар.
23.35 «Россия билан юзма-юз».

Жума, 31. VIII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қувноқ шаҳарча», «Ўрмонзор бағрида». Телефильмлар.
7.55 «Қора чиқчиқбақа чангалида». Бадиий фильм.
9.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
9.50 «Қувноқ стартлар».
10.50 «Олий таълим: қабул ва янгиликлар».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кимсасиз оролдаги Кипс исмли тасвирчи». Мультфильм.
18.30 «Элга хизмат — олий ҳиммат».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Чорраҳа».
19.50 «Навоийхонлик». Адабий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон». ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Мусаввир». Раҳим Аҳмедов.
22.10 «Кино. Кино. Кино».
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

17.05 «Муаммолар ва ечимлар».
17.50 «Жонли торлар». Телефильм.
18.25 «Иқтисодиёт ва ҳаёт».
19.10 Композитор Акмурад Тагиев билан суҳбат.
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.15 Туркман эстрада концерти.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 Кулги кечаси.
22.15 Таржимон Д. Бердиев — 60 ёшда.
22.45 Экранга чиққанлигининг 25 йиллигига. «Кавказ асираси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Бадиий фильм.
00.25 Янгиликлар.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Мультфильм.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Фермер-92». Кантри ва фольк куйлари халқаро фестивали.
9.55 «Мен бахтли одам эдим...». А. Д. Попов.
10.55 Кўрсатувлар тартиби.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Бридж».
11.45 «Бизнес-класс».
12.00 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
13.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
13.20 «Ён дафтар».
13.25 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
14.55 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
16.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
16.20 Кўрсатувлар тартиби.
16.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
18.00 «Инсон ва қонун».
18.30 «ТВ-Нева: Ким биз билан!».
18.50 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Қора кўркам от саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
20.45 «Тунги ташриф». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.50 «XXV ёзги олимпиада ўйинлари кундалиги».
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00)— Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
8.05 Эълонлар.
8.10 Россия Конституцион суди залидан.
8.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Дзюдо. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар.
10.55 «Спорт-шоу».
11.00 «Нота-бене» студияси.
11.40 «Оnолесица» кабареси.

* * *

13.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Волейбол. Эркаклар. Баскетбол. Эркаклар.
16.55 «Спорт-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Биз ўзимизга ўхшаймиз». Видеофильм.
18.30 «Олтойликлар». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Икки хонанда».
20.00 «Ёлғизлар». Видеофильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта сўнгида». Дам олиш кўрсатуви.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Велоспорт.
23.00 Эълонлар.
23.05 «Оқ қарға».
23.50 Эълонлар.
23.55 Парламент хабарномаси.

Шанба, 1. VIII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

8.00 «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм, 1-серия.
9.25 «Бунёдкор».
9.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга минг танга».
10.40 «Аёл қадри». Бухоро вилоятидан кўрсатув.
11.25 «Хазина». Халқ ҳунармандчилиги ҳақида.
12.10 Ў. Умарбеков. «Ўз аризасига кўра». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.

* * *

18.00 «Сичқонвой ва мушук», «Мушук ва қушча». Мультфильмлар.
18.25 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Заргар». Телефильм.
19.30 «Оталар чойхонаси — кулгу кошонаси».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Рақс соҳибаси». Халқ артисти Қундуз Миркаримова.
21.40 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Оқ қоплон авлоди». Бадиий фильм, 1-серия.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

11.05 «Акс-садо жаранглаганда». Бадиий фильм.
12.25 «Муҳамметгули Атабаев». Телефильм.
12.45 «Оба дурмуши». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув.

* * *

17.05 «Саховат кўрсат».
18.05 Болалар учун фильм. «Мишук».
19.15 «Донишмандлик манбаси». Адабий композиция.
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.10 Кичик саҳналар.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 Эфирда «Чар тарапдан».

● «ОРБИТА IV»

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси. 8-серия.
8.05 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.20 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
8.50 «Марказ».
9.30 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
10.10 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф».
10.40 «Делегатскаядаги музей».
11.10 «Инсонми ёки иблис!». Уч серияли телефильм премьераси. 2-фильм.
11.55 Мультфильм.
12.05 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
14.10 Янгиликлар.
14.30 Болалар учун фильм. «Кичкинтой Мукнинг саргузаштлари».
15.35 «Ҳайвонот оламида».
16.15 «Тушимга Шахматово кирибди...».
17.00 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
17.25 «Бахтли тасодиф».
18.25 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Врубель ҳақида этюдлар». Бадиий фильм (А. Довженко номли киностудия).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 Ф. Зуппе. «Галатея». Москва оперетта театрининг спектакли.
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Дзюдо. Бокс.
8.25 Ретро-эстрада.
8.35 «Пилигрим».

*

9.20—11.55
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

*

11.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Енгил атлетика. Сузиш. Велоспорт.
14.55 «Спорт-шоу».
15.00 «Бурда моден» таклиф этади...
15.30 Кундузги сеанс. «Якка-ю ёлғизим». Бадиий фильм.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 Концерт.
17.30 Хабарлар.
17.45 Концерт.
18.15 «Инсоният бойлиги». Видеофильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Манзарали фильм.
19.30 «Тоғ сўқмоқларида». Ҳужжатли фильм.
20.00 Ҳафта шарҳи.
20.15 «Биз билан рақсга тушасизми?».
20.40 «Бизнинг уйда».
20.55 Манзарали фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.25 «Спорт-шоу».
21.30 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Енгил атлетика. Спорт гимнастикаси. Хотин-қизлар.
22.00 «К-2» таништиради.

Якшанба, 2. VIII

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».

8.00 «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм, 2-серия.
9.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Орзулари ойдин».
10.20 «Балли, улоқча». Й. Охунбобоев номидаги Республика Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
11.35 Тижорат канали. «Илғор тажриба мактаби».
12.05 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
12.20 Тижорат канали. «Ўзбекистон саноати: истиқбол уфқлари».
12.35 Э. Усмонов. «Қўриқхонада». Телеспектакль.

* * *

18.00 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.25 «Фан». «Пахта целлюлозаси — тиббиёт хизматида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
19.30 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг бир йиллигига. «Ўзлигинг намоён қил». Адабий кўрсатув.
22.30 «Оқ қоплон авлоди». Бадиий фильм. 2-серия.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

8.05—11.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси намойиш этади.

* * *

17.35 «Кўҳна акс-садо ҳақида эртак». Мультфильм.
17.40 Балет кечаси. Қадимий хореографик миниатюралар.
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Саламат Содиқова ирдайт».
19.30 Кечки видеосалон.

● «ОРБИТА IV»

5.20 Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спортлото» тиражи.
7.45 «Эрта саҳарлаб».
8.25 «Камалак» халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали. «Бугунги Ямайка».
8.50 «Дангасалик ҳақида эртак». Мультфильм.
9.00 «XXV ёзги олимпиада ўйинларида».
9.45 «Тонг юлдузи».
10.35 «Серафим Саровский. Қайтиш». Телефильм премьераси.

«КТВ-1 ҳамда Франс-интернасиональ канали» таништиради:

11.25 «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 10-фильм.
11.50 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-фильм.
12.15 Халқ оҳанглари.
12.30 «Степа амаки — милиционер». Мультфильм.
12.50 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
14.30 Янгиликлар.
14.45 Кўрсатувлар тартиби.
14.50 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
15.30 «Уолт Дисней таништиради...».
16.20 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади.
17.30 «Киноафиша».
17.45 Янгиликлар.
18.00 Телефильм премьераси.

Якшанба кинокўрсатуви

19.00 «Прозерпинани ўғирлаш». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал туркумидан (Италия).
20.00 «Якунлар».
20.45 Кўрсатувлар тартиби.
20.50 «Саёҳатчилар клуби».
21.35 «Олтин Орфей-92». Эстрада қўшиқлари халқаро танлови.
22.30 Янгиликлар.
22.45 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 «Хоҳ ишонинг...».
7.50 «Ати-бати...».

*

8.20—11.55
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

*

11.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. «Олимпиада кундалиги». Велоспорт. Енгил атлетика. Волейбол. Теннис. (Танаффус пайтида— «Спорт-шоу», Хабарлар).

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Турк енгил куйлари.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Юзма-юз». Видеофильм.
18.30 «Денгиз юмушлари». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Манзарали фильм.
19.30 Мусиқа оқшоми.
20.00 «7 дан 77 ёшгача».
20.45 «Хонанда».
21.02 Хабарлар.
21.20 «Бозор-92».

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 24 июль сонидан олинди.

• *Мавзуга қайтиб*

АВАЗОВНИНГ АЙБИ ЙЎҚ ДЕБ КИМ АЙТДИ?

ЎТГАН йилнинг ўнинчи октябрида «Халқ сўзи» «Замонавий директор» деган бир фельетон чоп этиб, унда Сариосиё районидаги «Узун» парранда гўшти ишлаб чиқаришга ихтисослашган бирлашма бош директори Султонмурод Авазовнинг раҳбарлик ва депутатликка зеб бўлиб тушмайдиган ножўя ишлари ҳақида ёзган эди. «Ўзпаррандасаноат» бирлашмаси зудлик билан тафтиш тайинлади. Бу ишни кўп йиллик тажрибага эга бўлган Жўра Қўчқоров зиммасига юкладилар.

Жўра Қўчқоров Хлестаковга мутлақо ўхшамайдиган одам. Ўзингиз биласиз, Хлестаковга қанча беришса... олаверади. Аммо Қўчқоров... бу — Қўчқоров экан. У ҳар бир «хизмат»— айбни ёпиш учун эринмасдан ҳисобдор шахслар билан савдолаша бошлади. Масалан, сўйиш цехининг бошлиғи К. Худойбердиевнинг ишларини ўрганиб, унинг бир нечта айбларини топди. Қўчқоровнинг Худойбердиевни ишонтиришича, булар «чепуха» бўлиб, 60 минг сўм баҳоланди.

Сурхондарёнинг содда бойваччасини топдим, деб Жўрабой Қўчқоров хурсанд бўлиб юраверсин, эндиги гапни Худойбердиевдан эшитинг. Маслаҳат учун 60 минг харажат қиладиган «бойвачча» тафтишчи билан бўлган бундай шартномаларнинг ҳаммасини магнитофонга ёзиб олиб юрди. Ҳатто бу ҳақда лозим бўлган ваколатли орган ходимларини хабардор ҳам қилиб қўйди. Алқисса, Жўра Қўчқоров Худойбердиевдан келишилган 60 минг сўм пулни ололмади. «Бу — қанной гап?» деб Худойбердиев тафтишчи билан бўлган ўзаро суҳбатларни бир кассетага йиғди-да, республика бирлашмасининг раиси, Ўзбекистон халқ депутати Ислом Худойқуловнинг столига қўйди. Адолатли текширув ўтказишнинг ўрнига ҳисобдорлар билан савдолашиб юрган бу тафтишчини маъмурият ишончини йўқотганликда айблаб ишдан олиб ташладилар. Ҳозир ана шу Қўчқоров оламни бузиб юрипти: «Ўзбекистоннинг барча вилоятларидаги қатор фабрикаларда ҳужжатли ва комплекс тафтишлар ўтказганман. Шунинг учун ўз тажрибам ва кўргазмаларимга асосланиб айтмоқчиманки, «Узун» паррандачилик фабрикасида ишлаб чиқариш ва молия хўжалик фаолиятини бошқа хўжаликлар билан таққослаганда ҳеч қачон ёмон деб бўлмайди. Хўжалик жумҳуриятда ўртадан юқори ҳолда ишлаган. Султонмурод Авазов директорлик қилган даврни оладиган бўлсак, текшириш давомида нисбатан ишни яхши ташкил қилганлиги маълум бўлди. Мен хўжаликда 1991 йилнинг 14 октябридан 1991 йилнинг 25 ноябригача текширувда бўлиб, жуда кўп нарсаларнинг гувоҳи бўлдим. Жумладан, кичик бир гуруҳ шахслар томонидан қалбаки уюштирилган шикоятбозлик жамоада носоғлом вазиятни вужудга келтирган ва ғайритабиий, ғайриқонуний жанжалларга олиб келган. Мақсад: ҳалол ишлаб турган директор С. Авазовни ишдан бўшатиб, ўрнини эгаллаш ёки бошқасини тайинлатиш бўлган».

Ж. Қўчқоров, директор яхши ишлади, деганда мабодо сиз С. Авазовнинг директорлик даврида — 1 апрелдан 1 октябрга қадар режалаштирилганидан 111 тонна гўшт, 585 минг дона тухум кам ишлаб чиқарилганини назарда тутмаяпсизми? Шу беш ойда паррандаларнинг яшовчанлиги 8 фоизга қисқарди, 30 минг бош парранда режалаштирилганидан зиёд чиқим бўлди.

Хўжаликнинг молиявий фаолиятини мақтайсиз, аммо мазкур фабриканинг қаердалигини билмайдиган Низомиддинов деган йигитни Тошкент халқ хўжалиги институтида ўқитиш учун 9 минг сўм пул ўтказилганлиги, бу иш фақат С. Авазовнинг қистови билан амалга ошганлиги сизга маълум эди-ку! Нега булар ҳақида ҳеч нарса демайсиз. С. Авазовга ҳамду-санолар ўқишдан илгари Қ. Худойбердиев билан ораларингизда бўлиб ўтган савдолашиш тафсилотларидан бир шингил «Ўзбекистон овози»нинг муштарийларига ҳикоя қилиб берганингизда, айтаётган гапларингизнинг нечови тўғри-ю, нечови ўзингиз билгандақа эканлиги маълум бўлар эди.

Хуллас, Қўчқоровнинг ўрнига бошқа тафтишчи тайинланди ва табиийки, у Қўчқоровнинг хатосини такрорламади — ҳеч ким билан савдолашиб ўтирмасдан, айтилган ишни тез-тез бажарди-да, Тошкентга эсон-омон қайтиб кетди.

Тафтиш якунларига кўра С. Авазов ишдан четлаштирилди.

Султонмурод Авазовнинг ҳимоясига отланиб, майдонга тушганлардан яна бири Сариосиё прокурорининг ёрдамчиси Зиёдулла Худойқуловдир. У орадан беш ойни ўтказиб «Замонавий директор» фельетонини текширишга киришди ва фелъетон бошидан-охиригача... нотўғри деган хулоса чиқарди. Шу ўринда ўқувчиларимизга Зиёдулла Худойқуловни таништиришга тўғри келади: ёш, прокурор ёрдамчилигидан олдин қурилишда прораблик қилган. Хуллас, прокурорлик Зиёдуллабой учун иккинчи касб. Лекин баъзан Зиёдуллабой эски қурувчилигига боради — куннинг ўтарини, ишнинг битарини кўзлайди. «Замонавий директор» юзасидан ўтказган текшируви худди ана шундай тажриба маҳсулидир. Ўзбек тили қонун-қоидаларига мутлақо риоя қилинмасдан ёзилган бу ҳужжатдан кўчирмалар келтириш... — уят! Баъзи иборалардан ҳатто фикрни англаб бўлмайди. Прокурор Султонмурод Авазовнинг муҳофазасига шу даражада чуқур кириб кетадики, баъзан «Қуёшнинг ботишида сизнинг айбингиз йўқлиги аниқланди» қабилидаги жумлаларни айтишдан ҳам ўзини тийиб туролмайди. Мисол: «Ушбу мақоладаги паррандачилик бошқармасининг собиқ директори А. Бўриевнинг ишдан кетишида Сизнинг алоқангиз йўқлиги аниқланди». Ахир, фельетонда бундай даъвонинг ўзи йўқ!

Фельетонда омбор мудири С. Ҳайитовнинг мана бундай гаплари бор эди: «Султонмурод Авазов директорликни қабул қилиб олгандан сўнг мени бир кун чақирди. Бордим. Эшназаров Бегмамат деган одамнинг паспортини берди. Шу одамнинг отига янги «Москвич» олиб келиш керак экан. Термизга бориб, янги «Москвич» олиб келинг, разницаси билан шапкасини ўзингиз тўлаб юборинг, деди. Мен ҳамма ҳужжатларни олдим. Аммо Авазов айтган пулларни тўлай олмадим. Шундан сўнг Авазов мени ишдан четлаштириш режасини ўйлаб топди. Икки гапнинг бирида, фабрикадан оёғингни қуритаман, дейди».

Шу ҳолатни текширган прокурор ёрдамчиси Зиёдулла Худойқулов С. Авазовга бундай жавоб айлади: «Сизни фуқаро Эшназаров Бегматнинг номидаги «Москвич» автомашинасини рухсатномасини С. Ҳайитовга бериб «шапка-папкасини» ўзинг тўлайсан» деган важини исботлашнинг иложи бўлмади». Ваҳоланки, ўша Эшназаровдан паспорт билан машинанинг ҳужжатларини бир оғиз сўраш, ёҳуд С. Ҳайитовдан «Ўшанда нима бўлган эди?» деган саволга жавоб олиш кифоя эди. Ҳамма нарсага ақли етган Зиёдулла Худойқулов ана шунга қолганда... оқсайди ва шу тариқа мақсадга мувофиқ тарзда хулоса чиқаришга муваффақ бўлади.

Фельетонда бундай иборалар бор эди: «Кўнгилсиз гап-сўзлар, асабларнинг таранглашуви одамлардан паррандаларга ҳам ўтди: оғзи-бурнидан қанча ем тиқсангиз ҳам улар ўтган йилдагидек семирмай қолдилар. Масалан, июль ойида сўйилган товуқларнинг кўпчилиги 700 граммга етмади. 15 июль куни бу кўрсаткич 577 грамм бўлиб қолди. Зиёдулла Худойқулов эса буни қуйидагича изоҳлади: «...Мутахассисларнинг баёнига биноан ушбу товуқлар «пулиорос» касаллиги билан чалинганлиги сабабли ва бошқа сабаблар сабабчи бўлган. Бу ўринда Сизнинг айбингиз борлиги биз томондан аниқланмади». Ана хало-ос! Биринчидан, прокурор ёрдамчиси айтаётган касаллик ёзда эмас, кузда чиқди. Бу ҳақда ваколатли идораларнинг хулосаси бор. Иккинчидан, товуқлар ёппасига чумчуққа ўхшаб қолса-ю, бунинг учун директорнинг айби бўлмаса, тўғрироғи, бу айбга директорнинг алоқаси бўлмаса!

Бундай қалбаки жавоб Султонмурод Авазов учун жуда зарур эди, аммо уни тайёрлаш прокурор ёрдамчиси Зиёдулла Худойқулов учун нимага керак бўлиб қолди? Буни англаш учун фолчига боришнинг ҳожати йўқ.

Ана шу ҳужжат Султонмурод Авазовнинг қўлига тутқазилганидан сўнг у бу ҳужжатни байроқ қилиб чопди: «Ўзбекистон овози» адолатсизликнинг қурбони бўлган Султонмурод Авазов ҳақидаги мақолани 386.914 нусхада оламга тарқатди. Муаллиф Султонмурод Авазовга қанот бўлмоқ учун бизга таниш бўлган тафтишчи Ж. Қўчқоров, Сариосиё прокурорининг ёрдамчиси, З. Худойқулов ва Сурхондарё вилоят прокуратурасининг бош терговчиси Т. Боймирзаевларнинг қоғозларига асосланди.

Ҳа, Т. Боймирзаевга ҳам С. Авазовнинг айби йўқлиги ҳақидаги ҳужжатга имзо чекиш... керак бўлиб қолди. Аммо қисқа вақт ичида вилоят прокурори бу ҳужжатни бекор қилди. Шундоқ бўлса ҳам «Ўзбекистон овози» аллақачон бекор қилинган бу ҳужжатни 386.914 нусхада чоп этди. Чунки, ёлғон бўлса ҳам бу ҳужжат фойдали эди.

Зиёдулла Худойқуловдан ўша машҳур жавобни олмоқ ниятида Сариосиё прокуратурасига бордим. Худойқулов яна туҳмат қилди: «Бу қоғозларни Боймирзаев олиб кетган!» Боймирзаевни излаб Термизга бордим: «Ўзлари сўрасам ҳам бермади!» Яна Сариосиёга келдим: «Э-э, сизни алдаган... Қўлида турипти!» Шундан сўнг вилоят прокурори Абдунаби Қўзимуродовнинг ҳузурига кириб, бўлган гапни айтдим. Зиёдулла Худойқулов телефонда вилоят прокурорини ҳам алдамоқчи бўлди. «Тез етиб келинг, Боймирзаев билан юзлаштираман!» деган гапни эшитгандан сўнг... «Замонавий директор» текширувига оид ҳужжатларни кўтариб, Термизга келди. Бузоқнинг югургани сомонхонагача, деб шуни айтар эканлар-да.

Авазовнинг айби йўқ, деб турганлар ҳозирча шулар.

Тошкент шаҳар Миробод (собиқ Ленин) район суди С. Авазовни вилоят кенгаши депутати бўлганлиги учун бош директорлик вазифасига тиклади. Бу ҳақда ҳатто юқори ташкилотнинг буйруғи ҳам чиққан. Мен бу ҳақда бирлашма раиси, Ўзбекистон халқ депутати Ислом Худойқулов билан гаплашдим.

— Биз Авазовни тафтиш натижалари билан ишдан олганмиз, — дейди Ислом Истамович. — Молиявий ва ишлаб чиқаришда катта камчиликлар аниқланди. Энг ёмони Авазов директор бўлиб келгандан сўнг жамоада ўзаро низолар кучайиб кетди. Шахсан огоҳлантиришимизга қарамасдан, Ашуров деган йигитни сўйиш цехининг бошлиғи вазифасига олди. Бу ҳаракати билан оловга бензин сепди. Бизга эса жанжал эмас иш — маҳсулот керак.

Қўлида буйруғи бўлатуриб, Султонмурод Авазов ҳозирча бош директорликни бошлаб юборгани йўқ. Ўзининг журъати етмаяпти, район, вилоят раҳбарлари эса... Чунки ҳозир паррандачилик фабрикасида хотиржамлик, Авазов давридаги «ур калтак — сур калтаклар»... йўқ. Жамоанинг ўзи ҳам «Бизга тинчлик керак!» деб турипти.

Тафтиш натижалари билан тергов ишларини олиб бораётган вилоят прокуратурасининг бош терговчиси Т. Боймирзаевнинг фаолиятидан огоҳ бўлдингиз. Шунинг учун ҳам у тергов ишларини эринмасдан, ғайрат билан... чўзмоқда. Балки бу эътироз мухбирнинг ваколат доирасига сиғмас, шундай бўлса ҳам... ўлимдан бошқа ишнинг эртароқ бўлгани яхшида. Ана шунда Султонмурод Авазовнинг олти ойлик директорлик давридаги фаолиятини бутун кўлами билан муштарийларга маълум қилар эдик. Ҳозирча эса тергов бошланмасдан илгари чоп этилган «Замонавий директор»да тилга олинган тафсилотларга бўлган муносабатларга баҳо бериш билан кифояланиб турамиз, холос.

Шу мақолани тайёрлаш чоғида Султонмурод Авазовнинг овози ёзилган кассетани яна бир эшитдим. «Бу ер шундай жой — берсангиз ишлайсиз, бўлмаса ишдан кетасиз», — дейди Султонмурод Авазов. У тўғри айтаяпти — бермаганлиги учун паррандабоқарлар бригадири Б. Ҳайдаровни ишдан олди. Аммо бошқалар Авазовни Ҳайдаровга ўхшаб аяб ўтирмади — қарши ҳужумга ўтиб, жаноб бош директорнинг ўзини фош этди.

Чунки ҳисобни бўри егани йўқ.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи»нинг мухбири.

«ТАДБИРКОР» АНВАР

ЁКИ «НУР АНВАР БАНК» ХУСУСИДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидан хабар беришларича, сўнгги ойларда «Нур Анвар банк» деган ном билан тилга тушган муассаса ёпиладиган бўлди. Нега?

Ахир, уни даставвал собиқ СССР Давлат банки, 1990 йил 31 декабрда эса Ўзбекистон ССР давлат банки рўйхатга олган эди-ку? Расмийлаштириш учун тақдим этилган ҳужжатлар— бўлажак банкнинг дастлабки жамғармаси, пайчилари аниқ кўрсатилгани ҳам бор гап. Мана улар:

1. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмаси— — 4.500 сўм.
2. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасининг уй-жой қурилиши фирмаси — 500 минг сўм.
3. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасининг ишлаб чиқарув-савдо фирмаси — 500 минг сўм.
4. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасининг умумий овқатланиш фирмаси — 500 минг сўм.
5. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасининг автомобиль созлаш фирмаси — 500 минг сўм.
6. «Звезда Востока-2» кўп тармоқли ширкати — 500 минг сўм.

Буни қарангки, омад чопса, шому ироқдан ҳам насиба келаверар экан. 1989 йилнинг 9 ноябрида, ҳали «Нур Анвар банк» Ўзбекистонда рўйхатдан ўтмасдан туриб, «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмаси унинг ҳисобига 6.262 минг сўм ўтказди. Орадан кўп ўтмай, бу уюшма яна банкка 1.100 минг сўм берди.

Хуллас, Ўзбекистон Республикасининг «Банк ва банклар фаолияти тўғрисида»ги қонунида кўрсатилган бир муассиснинг ташкил этилаётган банкка қўяжак маблағи дастлабки жамғарма миқдорининг 35 фоизидан ошмаслиги керак, деган талаб бузилди.

Текширишлар натижасида мазкур банкнинг устав фонди ва банкнинг ўзи белгилаб қўйилган қонунларга зид равишда ташкил этилгани аниқланди.

Жумладан, ҳужжатларда номлари зикр этилган пайчиларнинг «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасидан бошқа бирортаси банк ҳисобига маблағ ўтказмаган ва улар қоғозда сохта муассис сифатида қайд этилган.

Банк ҳақидаги қонунларга кўра, муассислар ўзларининг эркин маблағларидан фойдаланишлари керак. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасининг «Нур Анвар банк»га ўтказган 7362 минг сўми шундай маблағ эдими? Йўқ.. У Москвадаги марказий илмий-тадқиқот институтининг Ленинград филиалига 200 та компьютер етказиб бериш шарти билан олган 8 миллион сўми ҳисобидан ўтказилган эди. Демак, банк эркин маблағга эмас, қарз ҳисобига ташкил этилиб, республиканинг «Банк ва банклар фаолияти тўғрисида»ги Қонунини яна бузган.

Шундай қилиб, «Нур Анвар банк» Ленинграднинг 8 миллион сўмини «қимор»га тикиб, шерикларини «чув» туширди. Ваъда қилинган 200 компьютерни етказиб бера олмади. Сўнг Минск шаҳрига «ов»га чиқилди. У ерда ногиронларни моддий жиҳатдан ҳимоялаш «инвасервис» республика бирлашмасини ўз «ўйини»га тортди. Уларга ҳам ҳисоблаш техникалари ваъда қилиб, 9 миллион сўм пулни «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмаси номидан ленинградлик шериклари ҳисобига ўтказди. Бошқача айтганда, Алининг дўпписини Валига кийдириб, соясида кун кўриб юраверди.

Қинғир ишларининг ривож олаётганига амин бўлган банкчилар беларуслик лақмаларнинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб, яна 7 миллион сўмини олдилар ва икки кундан сўнг «инвасервис» республика бирлашмасига ваъда қилинган молни етказиб бера олмасликларини баҳона қилиб, аҳдларидан қайтдилар. Натижада, беларуслик ногиронлар 16 миллион сўмга куйиб қолаверишди.

Воқеадан хабар топган Ўзбекистон давлат банкининг масъул комиссияси «Нур Анвар банк» фаолиятини муҳокама қилиб, бир ой муддат ичида унинг бошқарувига қонунчиликни қўпол равишда бузган «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмасини муассислар ҳисобидан чиқариш, унинг пулларини қайтариб бериш ва устав фондини янги таъсисчилар ҳисобидан қайта ташкил этиш талабини қўйди.

Шунга қарамай, «Нур Анвар банк» «Звезда Востока»нинг атиги 4.500 минг сўмини қайтариб, қолганларини ўз ҳисобида сақлаб қолди.

Банк «тадбиркор»лари бундай талабларни бажармасликдан манфаатдор эдилар, албатта. Чунки ҳисобга ноқонуний тушган маблағларни қайтариш муддати қанча чўзилса, ишлаб чиқаришга қўйилган пул шунча фойда келтиради-да! Хуллас, «Нур Анвар банк» «Ўзплодоэкспорт», «Узвнешторг», «Ишлаб чиқариш-савдо фирмаси» каби тижорат ташкилотларини таъсис этиб, ўзини ташкил этган муассисларнинг сардорига айланиб қолди. Ана шу корхоналарни ташкил этишда ҳам Ўзбекистон Республикаси қонунлари бузилган.

Текширув натижалари шуни кўрсатдики, «Нур Анвар банк» бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг махсус рухсатномаси — лицензиясига эга бўлмаган ҳолда чет эл валютаси операцияларини ўтказган. Фуқароларнинг сўмларини валютага алмаштириб, уларга маълумотномалар берган. Жорий йилда 14,5 минг АҚШ долларига маълумот хати берилган. Аммо банкда мазкур операциялар ўтказилганидан далолат этувчи ҳужжатлар йўқ. Бундан ташқари, банк ўз фаолияти давомида касса интизомини ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг ҳамда давлат банкининг «Банк кассаларидан нақд пул беришни чеклаш тўғрисида»ги кўрсатмасини бузган.

1992 йилнинг биринчи ярмида «Нур Анвар банк» ўз фаолиятини 744 минг сўм зарар билан якунлади. Шунга қарамай, у қонунларни бузиб, бир неча миллион сўм солиқ тўламай келган.

Ҳурматли ўқувчиларимизни «Нур Анвар банк» раҳбарларининг кимлиги қизиқтириши табиий. Марҳамат, танишинг:

1. «Звезда Востока» халқаро ширкатлар уюшмаси раиси — Анвар Тилланазаров.
2. «Интервосток» халқаро иқтисодий уюшмаси президенти — Анвар Тилланазаров.
3. «Нур Анвар банк» бошқарувчиси Анвар Тилланазаров.

Ҳа, барча ҳужжатларга ўзлари имзо чекиб, ўзлари тасдиқлаб, пул топишнинг ҳадисини олган бу «тадбиркор» — Анвар Тилланазаров жанобларининг ўзлари бўладилар.

Текширилган маълумотлар асосида рўйхатга олинганлиги, қарзга олинган маблағ ҳисобидан низом жамғармаси барпо этганлиги, Марказий банк рухсатномасида кўзда тутилмаган операцияларни амалга оширганлиги, низомда белгиланмаган фаолият билан шуғулланганлиги, 1992 йилнинг иккинчи чорагидаги фаолияти натижалари бўйича зарар кўрганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг тижорат банкларини рўйхатга олиш комиссияси «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни 18-моддасининг 8-банди ва 19-моддасининг 4-бандига амал қилиб, «Нур-Анвар банк» тижорат банкининг банк фаолияти билан шуғулланишга рухсатномасини қайтариб олди. Шу тариқа банкнинг бундан буёнги фаолияти тўхтатилди.

Даъволарни банкни тугатиш комиссияси уч ой давомида қабул қилади.

ХУШХАБАРЛАР

ДОРИ-ДАРМОН КЎПАЯРМИДИ...

БУХОРОДА Ҳиндистоннинг «Гоффи» фирмаси билан ҳамкорликда дори-дармон ишлаб чиқарадиган завод қурилиши бошланди. Бу фирманинг турли-туман дорилари кўплаб мамлакатларда машҳурдир. Завод 22 турда маҳсулот тайёрлайди. Зеро ҳозирги қурилиш ашёлари тақчилликлари ана шу заводни четлаб ўтса дори-дармон кўпайиб қолармиди.

М. ОТАБОЙ.

ҚАРДОШЛАР ТУҲФАСИ

ЯҚИНДА Жиззахга Қирғизистоннинг Норин вилоятидан бир гуруҳ маданият ва маориф ходимлари ташриф буюришди. Меҳмонлар Зарбдор районидаги «Андижон» жамоа хўжалигида очилган қирғиз тилидаги мактабга бордилар. Ўқувчиларга 2000 нусхадан ортиқ дарслик китобларини тортиқ қилдилар.

А. МАМАРАСУЛ ўғли.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш институти жамоаси ИВЭ ва НС кафедрасининг мудири Т. Мажидовга онаси

Туйбиби мулла НЕЪМАТ ҚИЗИнинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар хўжалик ҳисобидаги ташхис қўйиш ва маслаҳат бериш шифохонасининг жамоаси бош шифокор Х. Алиқуловга укаси

НУРМУҲАММАДнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Муборакгаз» газ кони бошқармаси жамоаси «Ўзбекгазпром» бирлашмаси бош директори Ш. Аҳмедовга отаси

Аҳмадқул Субоновнинг

вафоти муносабати билан ҳамдардлик изҳор этади.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти раҳбарияти, касаба уюшмаси ёш кадрларни тайёрлаш ва тақсимлаш бўйича шартномалар бўлими бошлиғи Қ. Жуманиёзовга падари бузруквори

Берган ЖУМАНИЁЗОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти раҳбарияти, касаба уюшмаси, «Тарих ва ҳуқуқ» кафедраси жамоаси шу кафедра доценти Б. Ф. Носировга волидаи муҳтарамаси

МУБОРАК ИСҲОҚ қизининг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш институти жамоаси ИВЭ ва НС кафедрасининг катта ўқитувчиси

Сергей Кузьмич ПЕРЕВЕРЗЕВнинг

вафот этганлиги туфайли марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик билдиради.

• *Бугуннинг гапи*

ҚАЙСИ «ПИР» БИЛАН...

Мана, ниҳоят мактаб ўқувчилари орзиқиб кутган дақиқалар етиб келди. Ўзгача орзулар оғушида турли ўқув юртларига йўл олаётган ёшлар нигоҳида қувончни, ҳаяжонни кўрасан киши. Қани энди қуш бўлсалар-у кўзлаган манзилларига бир зумда етсалар. Уйга қайтишда-чи? Биров ошиқади, яна биров эса хонадонига қайси йўсинда қайтишга иккиланади... Айниқса, ҳозирги алғов-далғов кунларда. Бунинг устига яна таниш-билишчиликлар... Ҳаммаси бечора «камбағал»нинг гарданига оғир ботади. Яхши кайфият билан оқ фотиҳа бериб фарзандларини ўқишга жўнатаётган ота-оналарга қараб: «қани энди уларга худо мадад берса», — дейман.

Ҳаёт кўп қиррали. Ҳамманинг ҳам орзуси рўёбга чиқавермаскан. Бошимдан кечган бир воқеани айтиб берай.

Ўтган йили мен — сиртдан дорилфунунга, икки укам — бириси халқ хўжалиги, иккинчиси политехника институтларига ўқишга киришди. Қайтиб борсам қишлоқда дув-дув гап. «Палончининг болалари пул билан жойлашипти». Бу ҳам майли-я, кўчада кетаётсам бир қишлоқдош аёл тўхтатиб: «Ўқишга қанча пул билан кирдинг?», деб сўради. Олдинига жаҳлим чиқди. Кейин аёл киши билан баҳслашиш бефойда эканлигини билиб, атайин «200 минг билан» деб жавоб бердим. Жаҳлим чиққанини билди шекилли, бошқа гапирмади. Чунки бу аёлнинг ўғли икки йилдан бери ўқишга киролмасдан қайтиб келарди. Боласи шундай баджаҳл эдики, ҳатто ота-онаси ҳам эркин гапиролмасди унга. Тошкентга борганда ҳам ўқимасдан нуқул шаҳарда санғиб юрарди. Ахир ҳолва деган билан оғиз чучимайди-ку?!

Бу билан пул орқали ўқийдиганлар йўқ деган фикрни айтмоқчи эмасман. Лекин ўшанда оиламизни фақат дадамнинг маошлари тебратарди. Кўпчилик буни ўйлаб ҳам кўрмаган. Тўғри, уларнинг гапларида ҳам жон бор. Ошна-оғайнигарчилик анча илдиз отгани бор гап.

Ҳозир мен мактабда муаллим бўлиб ишлаяпман.

Бир куни битирувчи ўқувчилар мендан: «Муаллим, ўқишга пулсиз кирса бўладими?» деб сўрашди.

Жуда хижолат бўлдим. Гўё ўзим ҳам пул билан киргандай, жавоб беришга иккиландим. Уларга бир оғиз гап билан тушунтириб бўлармиди?

Ҳайратдан хаёл сураман: «Наҳотки, эндигина ота-онаси бағридан чиқиб, мустақил ҳаётга йўлланма олаётган йигит-қизлар шундай фикрда бўлишса. Эҳ, ёшлар! Мустақил ҳаётга қинғирлик билан қадам ташламоқчимисизлар? Келажак сизлардан нимани кутади?.. «Лекин атрофингдаги адолатсизликлар-чи?», — дейман ўз-ўзимга.

Муаллим — ўтмишу келажакни бир-бирига боғловчи ҳалқа, улуғ инсон деймиз. Шуни унутмаслик керакки, дунёга умид билан келган инсоннинг биринчи тарбиячиси ота-она бўлса, иккинчиси ўқитувчисидир. Агарда менга қолса, мактабда қайси ўқитувчи дарс ўтишни ўқувчига ҳавола қилса, улар танласа деган таклифни киритган бўлардим.

Шундай бўлсагина муаллимлар ўзини ўзи кўпроқ билим олишга, ёшларга талаб даражасида бор имкониятини ишга солиб сабоқ беришга ундарди. Чунки мустақил Ўзбекистоннинг келажаги ёшлар қўлида. Улар қанчалик билимни чуқур эгалласалар, Ўзбекистоннинг равнақи бундан ҳам юқори бўлади.

Кўнгилга таскин излаймиз: олий ўқув юртидаги домлаларга худо инсоф берсин. Пул билан ўқишга кирган талаба қайсидир иқтидорли боланинг йўлини тўсади, юртни бир истеъдоддан маҳрум қилади, қобилиятсиз дипломлилар сонини биттага бойитади...

Собир ЭШМАТОВ,
Қашқадарё вилояти.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖЎРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Карим БАҲРИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй. Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди: 22.00.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12